

Statut Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti

Článek 1 Úvodní ustanovení

- (1) Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti (dále jen „Rada“) je zřízena v souladu s § 28 odst. 3 zákona č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Rada je poradním orgánem vlády České republiky v oblasti integrované protidrogové politiky.
- (3) Integrovanou protidrogovou politikou (dále jen „politika v oblasti závislosti“) se rozumí politika obsahující oblast legálních i nelegálních návykových látek, patologického hráčství či nadužívání moderních technologií a je definována jako komplexní a koordinovaný soubor preventivních, vzdělávacích, léčebných, sociálních, regulačních, kontrolních a dalších opatření, včetně opatření vymáhání práva, uskutečňovaných na mezinárodní, národní, krajské a na místní úrovni.

Článek 2 Působnost Rady

- (1) Rada projednává a předkládá vládě informace, podklady a návrhy pro tvorbu a uplatňování politiky v oblasti závislosti a koordinuje její realizaci na mezinárodní, centrální, krajské a místní úrovni.
- (2) Rada zejména
 - a) projednává národní strategii politiky v oblasti závislosti (dále jen „národní strategie“) a akční plány její realizace jako výchozí dokumenty, které definují principy, východiska, cíle politiky v oblasti závislosti a dále návrhy opatření, úkoly a odpovědnosti na další období a předkládá je vládě,
 - b) prostřednictvím sekretariátu Rady iniciuje a koordinuje spolupráci mezi ministerstvy, správními úřady, orgány územní samosprávy, poskytovateli služeb a programů v oblasti závislosti, odbornými společnostmi a zástupci patientských organizací, při plnění úkolů politiky v oblasti závislosti definovaných v národní strategii politiky v oblasti závislosti a akčních plánech, úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána a z členství České republiky v mezinárodních organizacích týkajících se politiky v oblasti závislosti a při řešení jejich aktuálních problémů,
 - c) sleduje a každoročně vyhodnocuje plnění úkolů, které vyplývají z národní strategie politiky v oblasti závislosti a akčních plánů; informaci o jejich plnění předkládá vládě České republiky,
 - d) koordinuje efektivní financování politiky v oblasti závislosti a vynakládání finančních prostředků státního rozpočtu na tuto politiku ústředními orgány státní správy,
 - e) projednává priority a oblasti dotačních řízení ústředních správních úřadů tak, aby byla zajištěna realizace přijaté národní strategie politiky v oblasti závislosti a jejich akčních plánů,
 - f) bere na vědomí informaci Úřadu vlády České republiky o výsledcích dotačního řízení Úřadu vlády České republiky a dalších ústředních orgánů státní správy pro oblast politiky v oblasti závislosti v daném kalendářním roce,
 - g) koordinuje systémy ověřování kvality adiktologických služeb (tj. služeb pro osoby závislé a závislosti ohrožené) v oblasti primární, sekundární a terciární prevence; podává návrhy vládě na změny Pravidel systému certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb pro osoby se závislostí a ohrožené závislostním chováním

- a jejich blízké (Certifikační řád); schvaluje Standardy odborné způsobilosti adiktologických služeb a Etický kodex certifikátora; dohlíží na proces certifikace, min. jednou ročně projednává zprávu o stavu zajištění certifikačního procesu a činnosti Výboru pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb,
- h) metodicky usměrňuje činnost protidrogových koordinátorů na krajské a místní úrovni a projednává návrhy podpory jejich činnosti,
 - i) projednává iniciativní, koncepční, metodické a další materiály předložené jednotlivými členy Rady.
- (3) Rada koordinuje politiku v oblasti závislostí a spolupracuje při tom zejména s orgány státní správy, orgány územních samospráv, odbornými společnostmi a organizacemi působícími v oblasti prevence, snižování rizik, léčby a sociálního začleňování osob se závislostním chováním.
- (4) Rada, členové Rady a její pracovní orgány (výbory a pracovní skupiny) mohou v mezích působnosti Rady vyžadovat informace a stanoviska k otázkám týkajícím se problematiky závislostí od ústředních orgánů státní správy včetně těch, které nemají zastoupení v Radě, od ostatních orgánů státní správy a od organizací a institucí podřízených orgánům státní správy. Tím nejsou dotčena ustanovení zvláštních právních předpisů.
- (5) Rada vždy do 31. května každého roku schvaluje výroční zprávu o své činnosti za předcházející rok.

Článek 3 Složení Rady

- (1) Rada má 25 členů, kterými jsou předseda Rady, výkonný místopředseda Rady a další členové.
- (2) Předsedou Rady je předseda vlády České republiky.
- (3) Výkonným místopředsedou Rady je národní koordinátor pro protidrogovou politiku, je-li tato funkce obsazena.
- (4) Členy Rady jsou:
- a) ministr zdravotnictví,
 - b) ministr práce a sociálních věcí,
 - c) ministr školství, mládeže a tělovýchovy,
 - d) ministr vnitra,
 - e) ministr spravedlnosti,
 - f) ministr financí,
 - g) ministr obrany,
 - h) ministr zemědělství,
 - i) ministr průmyslu a obchodu,
 - j) ministr nebo zmocněnec vlády pro lidská práva, je-li jmenován,
 - k) ministr zahraničních věcí,
 - l) ministr pro místní rozvoj,
 - m) ministr pro legislativu nebo jím určená osoba,
 - n) policejní prezident, Policejní prezidium ČR,
 - o) ředitel sekretariátu Rady,
 - p) zástupce Asociace krajů ČR – je jím hejtman nebo primátor hlavního města Prahy nominovaný Radou Asociace krajů ČR,
 - q) zástupce Svazu měst a obcí,

- r) zástupce Společnosti pro návykové nemoci České lékařské společnosti Jana Evangelisty Purkyně,
 - s) zástupce Asociace poskytovatelů adiktologických služeb,
 - t) zástupce České asociace adiktologů,
 - u) zástupce Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky,
 - v) zástupce patientských organizací,
 - w) expert jmenovaný předsedou Rady (např. poradce předsedy vlády pro oblast zahrnující politiku v oblasti závislostí).
- (5) Členství v Radě u členů vyjmenovaných podle čl. 3 odst. 2, 3 a 4 písm. a) až o) je vázáno na výkon uvedených funkcí.
- (6) Členství v Radě u člena podle čl. 3 odst. 4 písm. p) až v) vzniká dnem nominace vysílající organizace a zaniká dnem ukončení platnosti nominace ze strany vysílající organizace nebo ukončením funkce člena Rady v dané organizaci.
- (7) Členství v Radě u člena podle čl. 3 odst. 4 písm. w) vzniká jmenováním a končí odvoláním předsedou Rady.
- (8) Stálým hostem na jednání Rady je generální ředitel Generálního ředitelství cel.
- (9) Aktuální seznam členů Rady je zveřejněn na webových stránkách Úřadu vlády České republiky / Rady vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislostí; za aktualizaci seznamu odpovídá sekretariát Rady.

Článek 4 Předseda Rady

- (1) Předseda Rady odpovídá za činnost Rady vládě České republiky.
- (2) Předseda Rady řídí jednání Rady. Jednání Rady se konají podle potřeby, nejméně však třikrát ročně.
- (3) Předseda Rady dále zejména
- a) řídí a koordinuje činnost Rady,
 - b) předkládá jménem Rady stanoviska, doporučení a další materiály projednané Radou na jednání vlády,
 - c) jmenuje a odvolává jako člena Rady svého experta podle čl. 3 odst. 4 písm. w),
 - d) jmenuje a odvolává předsedy výborů Rady, pokud pozice předsedy nevyplyvá přímo ze statutů výborů,
 - e) kontroluje stav splnění úkolů vyplývajících z usnesení přijatých Radou,
 - f) rozhoduje o pozvání hostů na jednání Rady (bez hlasovacího práva),
 - g) navrhuje expertům Rady výši odměny, pokud na ni vznikl nárok podle čl. 12 odst. 2.

Článek 5 Výkonný místopředseda Rady – Národní koordinátor pro protidrogovou politiku

- (1) Výkonný místopředseda Rady zastupuje předsedu Rady v době jeho nepřítomnosti a řídí zasedání Rady.
- (2) Výkonný místopředseda Rady jmenuje členy výborů Rady na návrh příslušného ministerstva resp. instituce, svolává jednání Rady a zasílá návrhy materiálů na jednání

Rady jejím členům; může být dále pověřen předsedou Rady výkonem dalších činností předsedy Rady uvedených v čl. 4 odst. 3 písm. d) až g).

- (3) Výkonného místopředsedu - Národního koordinátora pro protidrogovou politiku do funkce jmenuje a odvolává předseda Rady.
- (4) Národní koordinátor pro protidrogovou politiku zodpovídá předsedovi Rady za koordinaci politiky v oblasti závislostí při plnění úkolů, které mu byly uloženy usneseními vlády a Rady, které vyplývají z národní strategie politiky v oblasti závislostí a mezinárodně závazných dokumentů.
- (5) Národní koordinátor pro protidrogovou politiku při plnění úkolů uvedených v čl. 5 spolupracuje s příslušnými členy vlády a vedoucími dalších ústředních orgánů státní správy a samosprávy.
- (6) Národní koordinátor pro protidrogovou politiku může zpracovávat podklady a stanoviska pro jednání schůze vlády v oblasti politiky závislostí.
- (7) Národní koordinátor pro protidrogovou politiku pravidelně a podle potřeby informuje předsedu Rady o průběhu výkonu jemu svěřených činností.
- (8) Národní koordinátor pro protidrogovou politiku informuje příslušné členy vlády o zásadních problémech souvisejících s politikou v oblasti závislostí a předkládá návrhy na řešení.
- (9) Národní koordinátor pro protidrogovou politiku komunikuje s veřejností, zvyšuje její informovanost v této oblasti, a informuje o aktuálních tématech politiky v oblasti závislostí. Je dále oficiálním zástupcem České republiky ve Správní radě Agentury Evropské unie pro drogy (EUDA) a osobně zastupuje Českou republiku nebo koordinuje její zastoupení v odborných mezinárodních institucích zabývajících se politikou v oblasti závislostí (např. Pompidou Group Rady Evropy, Komise OSN pro narkotika, Horizontální pracovní skupina Rady Evropské unie).
- (10) Národní koordinátor pro protidrogovou politiku v případě potřeby může jmenovat další osoby pro spolupráci s uvedenými mezinárodními institucemi.
- (11) V případě neobsazení funkce výkonného místopředsedy Rady – národního koordinátora pro protidrogovou politiku, či jeho dlouhodobé nepřítomnosti po dobu delší než dva kalendářní měsíce, přechází plnění jeho úkolů stanovených ve Statutu Rady a v Jednacím řádu Rady na ředitele sekretariátu Rady.

Článek 6

Členové Rady

- (1) Členové Rady předkládají Radě návrhy a podílejí se na její činnosti. Členové Rady se mohou účastnit jednání výborů a pracovních skupin Rady.
- (2) Člena Rady může v případě nemoci nebo jiných důvodů hodných zvláštního zřetele zastoupit osoba, která k tomu byla členem Rady písemně zmocněna (dále jen „zástupce“). Takový zástupce se musí nejpozději před započetím jednání Rady prokázat písemným zmocněním, podepsaným zastupovaným členem Rady. Zástupce je oprávněn hlasovat pouze pokud k tomu byl výslovně písemně zmocněn členem Rady, kterého zastupuje. Písemné zmocnění podle tohoto odstavce se nevyžaduje, zastupuje-li člena Rady podle čl. 3 odst. 4 písm. a) až m), náměstek ministra nebo vrchní ředitel sekce předmětného ministerstva.

- (3) Člen Rady může být jejím předsedou pověřen řízením jednání Rady v případě současné nepřítomnosti předsedy, výkonného místopředsedy a ředitele sekretariátu Rady.

Článek 7

Výbory Rady

- (1) Rada zřizuje podle potřeby výbory ke klíčovým oblastem politiky v oblasti závislostí nebo k působnosti Rady.
- (2) O zřízení a zrušení výboru rozhoduje Rada. Výbory jsou vyjmenovány ve Statutu Rady.
- (3) Výbory předkládají Radě odborná stanoviska, posudky, návrhy, doporučení a koncepční podklady týkající se politiky v oblasti závislostí ve své působnosti.
- (4) Rada má tyto výbory:
- a) Výbor zástupců resortů a institucí, jehož členy jsou zástupci státních i nestátních institucí, projednává otázky realizace politiky v oblasti závislostí, zejména plnění úkolů akčního plánu realizace národní strategie politiky v oblasti závislostí,
 - b) Výbor zástupců regionů, složen z krajských protidrogových koordinátorů, zástupce Svazu měst a obcí a sekretariátu Rady, se zabývá především realizací a koordinací politiky v oblasti závislostí na úrovni samospráv,
 - c) Poradní výbor pro sběr dat o závislostech, jehož členy jsou zástupci státních i nestátních institucí a zástupce sekretariátu Rady, se zabývá otázkami informačního systému v oblasti závislostí a projednává zprávy o stavu v oblasti závislostí připravené Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislosti ve spolupráci s dotčenými institucemi, před jejich předložením Radě,
 - d) Výbor pro udělování certifikací a kvalitu adiktologických služeb, jehož členy jsou zástupci příslušných státních institucí a odborné obce a zástupci sekretariátu Rady, je poradním orgánem Rady v otázkách kvality a odborné způsobilosti adiktologických služeb,
 - e) Poradní výbor pro posuzování psychoaktivních látek, jehož členy jsou zástupci dotčených institucí a organizací a odborníci ze souvisejících oblastí, provádí posuzování psychoaktivních látek a doporučuje jejich následné zařazení na seznam zařazených psychoaktivních, psychomodulačních nebo návykových látek.
- (5) Rada schvaluje statuty výborů, ve kterých je podrobně specifikována jejich působnost a složení. Výbory se řídí jednacím řádem Rady nebo vlastním jednacím řádem, který schvaluje Rada.
- (6) K práci ve výboru mohou být předsedou výboru přizváni i externí spolupracovníci, a to buď ad hoc k určité problematice nebo jako stálí členové.
- (7) Výbory pravidelně nejméně jednou ročně informují Radu o své činnosti ve Výroční zprávě o činnosti Rady.

Článek 8

Pracovní skupiny

- (1) Rada nebo její členové podle potřeby zřizují pracovní skupiny pro řešení konkrétních otázek politiky v oblasti závislostí nebo monitorování situace v oblasti závislostí.
- (2) Pracovní skupiny se zabývají dílčími otázkami z oblasti působnosti Rady, zejména připravují podklady pro jednání Rady.

- (3) O zřízení a zrušení pracovní skupiny rozhoduje Rada nebo člen Rady, který ji zřídil.
- (4) Kterýkoli člen Rady má právo vyslat na jednání pracovní skupiny svého zástupce nebo nominovat člena pracovní skupiny.
- (5) Sekretariát Rady v případě pracovní skupiny v gesci Rady nebo členové Rady v případě pracovní skupiny ve své gesci pravidelně nejméně jednou ročně informují Radu o činnosti pracovní skupiny. Popis a výsledky činnosti všech pracovních skupin v oblasti politiky v oblasti závislostí jsou součástí Výroční zprávy o činnosti Rady.
- (6) Pracovní skupiny zpravidla nemají vlastní statut, jednají neformálně a rozhodují konsensuálně. Pokud je třeba, řídí se přiměřeně jednacím řádem Rady.
- (7) Činnost pracovní skupiny zabezpečuje sekretariát Rady v případě pracovních skupin zřízených Radou nebo člen Rady v ostatních případech.
- (8) K práci v pracovní skupině mohou být předsedou skupiny přizváni i externí spolupracovníci, a to buď ad hoc k určité problematice nebo jako stálí členové.

Článek 9

Externí spolupráce

- (1) Rada může prostřednictvím svých členů požádat o spolupráci zaměstnance státní správy, kteří nejsou členy Rady, případně externí odborníky (dále jen „experti“).
- (2) Experti se mohou na pozvání předsedy Rady účastnit jednání Rady k určité problematice.
- (3) Experti se mohou jako hosté účastnit práce ve výborech a pracovních skupinách, i když nejsou jejich členy.

Článek 10

Sekretariát Rady

- (1) Administrativní a organizační podporu činnosti Rady zajišťuje sekretariát Rady (dále jen „sekretariát“). Funkci sekretariátu Rady plní k tomu určený samostatný organizační útvar Úřadu vlády České republiky.
- (2) V čele sekretariátu Rady stojí ředitel, který plní funkci tajemníka Rady.
- (3) Ředitel sekretariátu Rady zodpovídá za plnění úkolů, které vyplývají z tohoto statutu a jemu uložených úkolů usnesením Rady.
- (4) Sekretariát zejména
 - a) administrativně a organizačně zabezpečuje činnost Rady,
 - b) koordinuje a organizačně zajišťuje činnost pracovních orgánů Rady, jejích výborů a pracovních skupin,
 - c) soustřeďuje a zpracovává materiály, odborné podklady a informace potřebné pro činnost a jednání Rady,
 - d) vykonává operativní, každodenní koordinaci politiky v oblasti závislostí, plnění odborných úkolů a agend vyplývajících ze strategie politiky v oblasti závislostí a z jejích akčních plánů, ze Statutu Rady (podle čl. 2 odst. 2), z usnesení vlády a Rady, z mezinárodních úmluv a předpisů Evropské unie v oblasti politiky závislostí, přitom spolupracuje s národním koordinátorem pro protidrogovou politiku,
 - e) administruje dotační řízení Úřadu vlády ČR pro politiku v oblasti závislostí,

- f) vyhodnocuje dostupnost adiktologických služeb v ČR a dává návrhy na její zajištění,
- g) zajišťuje nebo přímo vykonává statisticko-evidenční, výzkumné a hodnotící úkoly vyplývající ze statutu Rady, usnesení vlády, z mezinárodních úmluv a Acquis communautaire. Za účelem monitoringu situace v oblasti závislostí je v sekretariátu Rady zřízeno Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (čl. 11),
- h) zajišťuje účast České republiky ve spolupráci s věcně příslušnými resorty a institucemi a přímo se zúčastňuje mezinárodních jednání, přičemž koordinuje přípravu stanovisek ve spolupráci s věcně příslušnými resorty a o závěrech z mezinárodních jednání informuje Radu,
- i) pravidelně komunikuje s veřejností v otázkách politiky v oblasti závislostí, organizuje vzdělávací a školicí akce, zvyšuje informovanost veřejnosti v oblasti závislostí, zveřejňuje odborné informace z politiky v oblasti závislostí a monitoringu situace, aktualizuje informace zveřejněné o Radě a o výstupech z její činnosti, včetně informací o výborech a pracovních skupinách, na internetové stránce Úřadu vlády České republiky.

Článek 11

Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti

- (1) Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (dále jen „NMS“) je odborným výkonným, metodickým a koordinačním pracovištěm pro sběr, analýzu, interpretaci a distribuci dat o závislostech v ČR. Je samostatným organizačním útvarem v rámci sekretariátu Rady.
- (2) NMS koordinuje v ČR informační systém v oblasti závislostí, tj. systém sběru, zpracování, hlášení a distribuce informací v oblasti závislostí a za tímto účelem NMS spolupracuje se státními a nestátními organizacemi a institucemi a zároveň provádí vlastní studie a analýzy, jejichž přípravu dle potřeby průběžně konzultuje s Poradním výborem pro sběr dat o závislostech.
- (3) NMS zpracovává informační výstupy a publikace o situaci v ČR v oblasti závislostí, zejména zprávy o situaci v oblasti závislostí, které pravidelně předkládá Radě, vládě a Evropskému monitorovacímu centru pro drogy a drogovou závislost. Při tom spolupracuje s ostatními státními a nestátními organizacemi a institucemi v rámci informačního systému v oblasti závislostí.
- (4) NMS je koordinátorem celostátního meziresortního a mezioborového informačního systému „Systému včasného varování“ (EWS), který umožňuje rychlou výměnu informací o rozšíření, užívání a rizicích nových psychoaktivních látek v ČR a dává podněty k jejich případné legislativní kontrole.

Článek 12

Náklady na činnost a odměny

- (1) Běžné náklady na činnost Rady, jejích výborů a pracovních skupin a na činnost národního koordinátora pro protidrogovou politiku jsou hrazeny z rozpočtu Úřadu vlády České republiky. Odborná činnost sekretariátu Rady je financována z prostředků státního rozpočtu – výdaje na protidrogovou politiku.
- (2) Na návrh předsedy Rady může být přiznána náhrada cestovních výdajů nebo odměna za vykonanou práci expertovi, který s Radou spolupracuje.

Článek 13

Jednací řád

Způsob jednání Rady upravuje jednací řád Rady. Jednací řád Rady, jeho změny a doplňky schvaluje Rada.

Článek 14

Závěrečná ustanovení

- (1) Tento statut nabývá účinnosti dne 4. června 2025.
- (2) Tento statut je přístupný veřejnosti na internetové stránce Úřadu vlády a v sídle sekretariátu Rady na Úřadu vlády České republiky. Na internetové stránce se zveřejňuje vždy úplné znění platného statutu.